

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 144:

Forslag til folketingsbeslutning om udvidelse af udenlandsdanskernes valgret.

Af Lene Espersen (KF), Else Winther Andersen (V), Poul Nødgaard (DF), Arne Melchior (CD), Inge Refshauge (DMF), Mogens Andreassen (UP), Kim Behnke (UP), Frank Dahlgaard (UP), Ole Donner (UP), Thorkild B. Fransgaard (UP) og Kirsten Jacobsen (UP).
(Fremsat 13/3 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

I det beslutningsforslag, der er til behandling her i dag, opfordres regeringen til snarest muligt at fremsætte forslag om ændring af folketingsvalglovens regler om valgret for danske statsborgere med ophold i udlandet. Forslaget skal gøre det muligt for udenlandsdanskere, der ikke har valgret efter den nuværende lovgivning, at få valgret til folketingsvalg og folkeafstemninger i en vis årrække inden for rammerne af grundlovens § 29, stk. 1.

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til beslutningsforslaget, at forslagsstillerne ønsker gennemført en ændring af folketingsvalgloven, så alle danskere, der ikke decideret emigrerer, kan opretholde stemmeretten til det danske Folketing og til danske folkeafstemninger i en 12-års-periode. Forslagsstillerne ønsker endvidere, at en person efter udløbet af 12-års-perioden skal have adgang til ved skriftlig henvendelse til Valgretsnevnet at søge om forlængelse af stemmeretsperioden. En sådan forlængelse skal kunne opnås af alle personer, der kan dokumentere en fast tilknytning til riget svarende til fast bopæl i grundlovens forstand samt sandsynliggøre, at de inden for en begrænset årrække planlægger på ny at bosætte sig permanent i riget.

Som forslagsstillerne selv er opmærksomme på, rejser forslaget det grundlæggende spørgsmål, om en sådan udvidelse af valgretten er forenelig med grundloven. Efter grundlovens § 29, stk. 1, er fast bopæl i riget jo en af betingelserne for valgret til Folketinget og dermed også ret til at deltage i folkeafstemninger. Justitsministeriet har derfor afgivet en udtalelse til Indenrigsministeriet om mulighederne for inden for rammer-

ne af grundlovens § 29, stk. 1, at gennemføre den ønskede udvidelse af den persongruppe, der opfylder bopælsbetingelserne for valgret, uanset udenlandsophold. Udtalelsen er allerede sendt til Kommunaludvalget.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at der generelt må antages at gælde ganske snævre rammer for, i hvilket omfang der inden for rammerne af grundlovens § 29, stk. 1, kan ske en yderligere udvidelse af bopælsbegrebet end den, der allerede er sket ved den gældende bestemmelse i folketingsvalglovens § 2. Justitsministeriet finder derfor, at der må tages udgangspunkt i en vurdering af, om forslaget vil indebære en udvidelse af større rækkevidde, eller om der er tale om en udvidelse af marginal eller justerende karakter.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at det konkrete forslag, der er beskrevet i bemærkningerne til beslutningsforslaget, ikke kan siges at være af marginal eller justerende karakter, men derimod indebærer en udvidelse af større rækkevidde af kredsen af personer med valgret. Den foreslåede ordning er således bl.a. ikke begrænset til at angå bestemte persongrupper med en nærmere objektiv tilknytning til Danmark.

Efter Justitsministeriets opfattelse må det her efter antages, at den ordning, som beslutningsforslaget lægger op til, ikke er forenelig med grundlovens § 29, stk. 1, og regeringen må på den baggrund afvise beslutningsforslaget.

Klaus Hækkerup (S):

Jeg skal på Socialdemokratiets vegne meddele, at vi heller ikke kan støtte beslutningsforslaget, præcis af de af indenrigsministeren anførte grunde. Og så vil jeg godt tilføje, at det er der jo ikke noget overraskende i for forslagsstillerne. Det har de udmærket været klar over, for forslaget er et rent paradeforslag.

Jeg forstår, at man fra både Venstres, De Konservatives og Dansk Folkepartis side nu er gået over til at leve efter mottoet: Lov er lov, og lov skal så vidt muligt holdes. Men det gælder også grundloven.

Harald Kjoller (V):

Da vores ordfører, fru Else Winther Andersen, ikke kunne være til stede, har jeg lovet at fremføre følgende:

Venstre kan fuldt ud bakke op om dette beslutningsforslag. Som loven er i dag, udelukkes en stor gruppe personer fra at kunne stemme i Danmark.